

«Азаттарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы коммерциялық емес акционерлік қоғамының Павлодар облысы бойынша филиалының Павлодар қалалық тұрғында жөндеуде болып	
ЗАҢДЫ ТҮЛГАНЫ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЙТА ТІРКЕУ 2021 ж. «10» 01 ЖУРГІЗІЛДІ	
БСН	1006440014433
№	3409-16Н5-НАО-00
Бастапқы тәркеятен күні 20 10 ж. «10» 06	

Павлодар облысы қаржы бақармасының

2021 жылғы «»

**№ бүйіргішмен
бекітілді**

**Павлодар облысының білім беру басқармасы, Павлодар қаласы білім беру бөлімінің «Павлодар қаласының № 28 сәбилер бақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорнының
Жарғысы**

1. Жалпы ережелер

1. Павлодар облысының білім беру басқармасы, Павлодар қаласы білім беру бөлімінің «Павлодар қаласының № 28 сәбилер бақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны (бұдан әрі – Кәсіпорын) ұйымдық-құқықтық нысанындағы мемлекеттік кәсіпорынның жедел басқару құқығында заңды тұлға болып табылады.

2. Кәсіпорын Павлодар облысының әкімдігінің 2010 жылғы 07 сәуірдегі «Павлодар қаласы әкімдігі, Павлодар қаласы білім беру бөлімінің «Павлодар қаласының № 28 сәбилер бақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорны туралы» № 501/11 қаулысына сәйкес құрылды, Павлодар облысы әкімдігінің 2020 жылғы 23 желтоқсандағы «Коммуналдық меншіктің кейбір мәселелері туралы» № 276/5 қаулысына сәйкес атауы өзгертілді.

3. Кәсіпорынның құрылтайшысы жергілікті атқарушы орган - Павлодар облысының әкімдігі болып табылады.

4. Кәсіпорынның мүлкіне қатысты мемлекеттік коммуналдық меншік құқығы субъектісінің құқықтарын жергілікті атқарушы орган – Павлодар облысының әкімдігі жүзеге асырады.

5. Кәсіпорынды басқаруды жүзеге асыратын орган «Павлодар қаласы білім беру бөлімі» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - басқару органдары) болып табылады.

6. Кәсіпорынның мемлекеттік тілдегі атауы: Павлодар облысының білім беру басқармасы, Павлодар қаласы білім беру бөлімінің «Павлодар қаласының № 28 сәбилер бақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

Кәсіпорынның орыс тіліндегі атауы: Коммунальное государственное казенное предприятие «Ясли-сад № 28 города Павлодара» отдела образования города Павлодара, управления образования Павлодарской

области.

7. Кәсіпорынның орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, Павлодар облысы, 140006, Павлодар қаласы, Лермонтов көшесі, 98/1

2. Кәсіпорынның заңды мәртебесі

8. Кәсіпорынның дербес балансы, заңнамаға сәйкес банктерде шоттары, бланкілері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және Кәсіпорынның атауы бар мөрі болады.

9. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды басқа, заңды тұлғаларды құра алмайды, сондай-ақ басқа заңды тұлғаның құрылтайшысы (қатысуышысы) бола алмайды.

10. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес филиалдар мен өкілдіктер құруына болады.

11. Кәсіпорын жасасқан және міндепті мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын азаматтық-құқықтық мәмілелер Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес, егер басқасы Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен көзделмесе, тіркелгеннен сәттен бастап жасалған болып саналады.

3. Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсаттары

12. Кәсіпорын қызметінің мәні мектепке дейінгі тәрбие мен білім беру саласындағы қызметті жүзеге асыру болып табылады.

13. Кәсіпорын қызметінің мақсаты мектепке дейінгі тәрбиелеу және оқыту саласында мемлекеттік саясатты іске асыру болып табылады.

14. Кәсіпорын алға қойған мақсаттарын іске асыру үшін қызметтің мынадай түрлерін жүзеге асырады:

1) мектеп жасына дейінгі тәрбиеленушілердің өмірі мен денсаулығын қорғау;

2) тәрбиеленушілердің, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктері бар тәрбиеленушілер үшін дene бітімін, зияткерлік және жеке дамуын қамтамасыз ететін оңтайлы жағдайлар жасау;

3) балаларды тәрбиелеудің, оқытуудың, дамытуудың және сауықтырудың бірлігі қағидатын ескере отырып, мектепке дейінгі және бастауыш білім берудің сабактастығы мен үздіксіздігін қамтамасыз ету;

4) тәрбиеленушінің толықтай дамуын қамтамасыз ету үшін отбасымен өзара іс-қимыл жасау;

5) ата-аналарға тәрбиеленушілерді тәрбиелеу, оқыту, дамыту және денсаулықты қорғау мәселелері бойынша кеңес беру және әдістемелік көмек көрсету.

15. Кәсіпорын осы Жарғыда бекітілген қызметтің мәні мен мақсатына сай келмейтін қызметпен айналысуға, сондай – ақ келісімдер жасауға құқыры жоқ.

16. Кәсіпорының Қазақстан Республикасының зандарымен немесе құрылтайшы құжаттарымен шектелген қызметтің мақсатына қайшы немесе басшының жарғылық құзыретін бұза отырып жасалған келісім жергілікті атқарушы органдың, басқару органының, жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын, облыстық коммуналдық мүлікті басқаруға, уәкілетті атқарушы органдың немесе прокурордың талабы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4. Іске асырылатын білім беру бағдарламаларының тізбесі

17. Кәсіпорын мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асырады.

5. Білім беру үйымына қабылдау тәртібі, тәрбиленушілерді балабақшадан шығару негіздері мен тәртібі

18. Кәсіпорынға тәрбиленушілерді қабылдау Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Заңына сәйкес мемлекеттік қызметтер көрсету тәртібін айқындайтын заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асырылады.

19. Тәрбиленушінің мектепке дейінгі үйымдағы орны мынадай жағдайларда сақталады:

1) тәрбиленуші денсаулық сақтау, білім беру үйимдарында және өзге де үйимдарда емделуі, сауықтырылуы, түзетілуі және оқалтылуы кезінде (көрсетілімі, анықтамасы бойынша қорытындыны ұсынған кезде);

2) тәрбиленушінің бір ата-анасының немесе занды өкілінің жылына екі айға дейінгі мерзімге демалысқа немесе сауықтыруға жазбаша өтініші берілген кезде;

3) елді мекенде енгізілген төтенше жағдай кезеңінде (әлеуметтік, табиғи, техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар).

20. Тәрбиленушілерді мектепке дейінгі үйымнан шығару мынадай жағдайларда жүргізіледі:

1) мектепке дейінгі үйым мен тәрбиленушінің ата-анасы немесе өзге де занды өкілі арасындағы шарт талаптарын бұзу кезінде;

2) тәрбиленушінің себептерсіз және әкімшілікті ескертпей бір айдан астам балабақшада болмаған кезінде;

3) дәрігерлік консультациялық комиссияның анықтамасы негізінде оның балабақшада болуына кедергі келтіретін медициналық қарсы айғақтардың болуы кезінде.

**6. Білім беру процесін ұйымдастыру тәртібі
(оның ішінде оқыту және тәрбиелеу тілі (тілдері), тәрбиеленушілердің
сабақ режимі)**

21. Білім беру процесінің қатысуышылары тәрбиеленушілер, тәрбиеленушілердің заңды өкілдері, педагогтар болып табылады.

22. Мектепке дейінгі ұйымдағы білім беру үдерісі мемлекеттік, жалпыға міндетті білім беру стандарттарының (бұдан әрі – МЖМБС) негізінде әзірленген үлгілік жоспарларға және үлгілік бағдарламаға сәйкес жүзеге асырылады, сондай-ақ мектепке дейінгі ұйымның жарғысында айқындалады.

23. Мектепке дейінгі ұйымдардың педагогтері кәсіптік қызметті жүзеге асыру кезінде МЖМБС талаптарын сақтаған жағдайда тәрбие-білім беру пүдерісін ұйымдастырудың тәсілдері мен нысандарын дербес таңдайды.

24. Кәсіпорын білім беру үдерісін мемлекеттік жалпыға міндетті стандарт негізінде мемлекеттік, орыс тілдерінде жүзеге асырады.

25. Тәрбиеленушілердің сабақ режимі мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына, санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормаларға, денсаулық сақтау және білім беру органдарының оқу жоспарлары мен ұсынымдарына сәйкес белгіленеді.

26. Балалардың дамуын бағалау жүйесі білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес жүзеге асырылады.

27. Мектепке дейінгі ұйымдардың педагогтері жыл сайын медициналық тексеруден өтеді.

7. Ақылы қызметті көрсету тәртібі

28. Кәсіпорын осы кәсіпорынмен қамтылмаған және қамтылмаған тәрбиеленушілер үшін жұмыс күндері және демалыс күндері білім беру, сауықтыру сипатындағы қосымша ақылы қызметтер көрсетеді.

29. Ақылы қызметтерден түскен қаражат мамандарға жалақы есептеуге, құралдар сатып алуға, тиісті даму ортасын құруға жұмсалады.

**7. Білім беру ұйымының тәрбиеленушілермен және (немесе)
олардың ата-аналарымен және езге де заңды өкілдерімен
қатынастарын ресімдеу тәртібі.**

30. Кәсіпорын мен заңды өкілдер арасындағы қарым-қатынас баланы мектепке дейінгі ұйымға қабылдау кезінде жасалатын шартпен реттеледі.

31. Тәрбиеленушінің, ата-ананың және кәсіпорын қызметкерлерінің

қарым-қатынасы ынтымақтастық, білім беру үдерісіне қатысушылардың езара сыйластығы негізінде және жеке ерекшеліктеріне сәйкес тәрбиеленушіге даму еркіндігін беруді ескере отырып құрылады.

32. Мектепке дейінгі үйымдардың тәрбиеленушілері тәрбиеленушілердің жасына, психофизиологиялық ерекшеліктеріне, қабілеттеріне, қызығушылықтарына және қажеттіліктеріне сәйкес мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты шенберінде сапалы білім алуға, дамудың бұзылуын түзетуге және әлеуметтік бейімделуге, медициналық бақылауға, сондай-ақ қарауға, күтіп-бағуға және сауықтыруға, оның ішінде бір жастан 1-сыныпқа қабылданғанға дейін инклюзивті білім алуға құқылы.

33. Кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары мен өзге де занды өкілдерінің құқығы:

- 1) ата-аналар комитеті, қамқоршылық кеңесі арқылы кәсіпорынды басқару органдарының жұмысына қатысуға;
- 2) кәсіпорыннан балаларды тәрбиелеу және оқыту, ұстau жағдайлары туралы ақпарат алуға;
- 3) балаларды оқыту және тәрбиелеу мәселелері бойынша кеңес алуға;
- 4) олардың балаларының шарт негізде қосымша ақылы білім қызметін алуға;
- 5) шартты біржақты тәртіппен бұзуға.

34. Ата-аналар мен занды өкілдер міндетті:

- 1) өз баласының денсаулығына қамқорлық жасауға;
- 2) өз баласын тәрбиелеуге;
- 3) оның дене бітімін, психикалық, адамгершілік және рухани дамуы үшін қажетті өмір сұру жағдайларын қамтамасыз етуге;
- 4) баланың міндетті мектепалды даярлық алуын қамтамасыз етуге;
- 5) шарттың талаптарын сақтауға.

9. Кәсіпорынды басқару

35. Жергілікті атқарушы орган:

- 1) Кәсіпорынды құру, қайта үйымдастыру және тарату туралы шешімдер қабылдайды;
- 2) Кәсіпорын Жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтыруларды енгізеді немесе осыған облыстық коммуналдық мүлікті басқаруға уәкілетті жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органды уәкілетті етеді;
- 3) Кәсіпорынға коммуналдық мүлікті бекітеді;
- 4) Кәсіпорынға филиалдар мен өкілдіктер құруға келісімін береді;
- 5) Кәсіпорын мүлкін пайдалану туралы шешім қабылайды, оның ішінде, оны кепілдікке, жалға беруге, өтеусіз пайдалануға және сенімгерлікпен басқаруға тапсыру туралы шешім қабылдайды;
- 6) осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының заңнамасымен жүктелген өзге өкілеттіктерді жүзеге асырады.

36. Басқару органы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте келесі қызметтерді жүзеге асырады:

1) Кәсіпорынды құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы ұсыныстарды енгізеді;

2) Кәсіпорын Жарғысын бекітуге тапсырады, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізуге бастамашы болады;

3) Кәсіпорынның бюджетінен қаржыландырылатын қызметтің басымды бағыттарын және міндепті жұмыстар (қызметтер) көлемін анықтайды;

4) Кәсіпорынның даму жоспарларын және оларды орындау жөніндегі есептерді қарастырады, келіседі және бекітеді;

5) Кәсіпорынның даму жоспарларының орындалуын бақылайды және талдау жасайды;

6) кәсіпорын мүлкінің пайдаланылуы мен сақталуына бақылауды қамтамасыз етеді;

7) кәсіпорын мүлкін есепке алуды ұйымдастырады, оның тиімді пайдаланылуын қамтамасыз етеді;

8) кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін жыл сайын белгілейді;

9) осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге заңнамасымен өзіне жүктелген өзге де өкілеттерді жүзеге асырады.

37. Кәсіпорынның органы оның басшысы болып табылады.

38. Басқару органы кәсіпорын басшысымен еңбек қатынастарын Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес еңбек шартын жасасу арқылы ресімдейді.

39. Басшыны тағайындау, оны аттестаттаудан өткізу қолданыстағы заңнамада айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

40. Кәсіпорындағы сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс - әрекеттердің ұйымдастырылуына кәсіпорын басшысы дербес жауапкершілікте болады.

41. Егер осы Занда және кәсіпорын Жарғысында басқаша қарастырылмаса, кәсіпорын басшысы жеке-дара басшылық қағидаттарында әрекет етеді және кәсіпорын қызметінің барлық мәселелерін Занда және осы Жарғыда айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

42. Мемлекеттік кәсіпорынның даму жоспарын іске асырудың нәтижелілігі мен тиімділігі үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес мемлекеттік кәсіпорынның басшысы жауапты болады.

43. Басшы:

1) Кәсіпорын атынан сенімхатсыз әрекет етеді және оның мүдделерін барлық органдарда білдіреді;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген шектерде Кәсіпорынның мүлкіне иелік етеді;

3) келісім шарт және өзге мәмілелер жасайды;

4) сенімхаттар береді;

- 5) банк есеп-шоттарын ашады;
- 6) бүйректар шығарады және Кәсіпорынның барлық қызметкерлері үшін міндettі нұсқаулар береді;
- 7) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес Кәсіпорын қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және еңбек шартын бұзады, егер Қазақстан Республикасының заңнамасымен және осы жарғымен басқасы көзделмесе, оларға көтермелеген шараларын қабылдайды және жаза қолданады.
- Басшының ұсынысы бойынша тиісті саланың уәкілетті органымен, лауазымдық қызметке тағайындалатын немесе босатылатын Кәсіпорын қызметкерлерінің номенклатурасы осы Жарғыда бекітіледі;
- 8) өз орынбасарларын қызметке тағайындау немесе босату үшін кандидатураларды Басқару органына ұсынады;
- 9) өз орынбасарларының және Кәсіпорынның өзге де басшы қызметкерлерінің құзырын белгілейді;
- 10) дербес жауап береді:
- кәсіпорынның қаржы-шаруашылық қызметі және мүлкінің сақталуына; таза табыстың белгіленген бөлігін бюджетке уақтылы аударылмауына.
- 11) кәсіпорынның филиалдары мен өкілдіктерінің басшысын қызметке тағайындауға және қызметтен босатуға;
- 12) кәсіпорынның филиалдары мен өкілдіктері туралы ережелерді бекітуге;
- 13) басқару органының келісімі бойынша бас бухгалтерді қызметке тағайындауға және қызметтен босатуға;
- 14) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.
44. Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамалық актісінде белгіленген тәртіппен кәсіпорын банкрот деп танылған немесе оңалту рәсімі қолданылған және уақытша, банкроттықты немесе оңалтуды басқарушы тағайындалған жағдайларда, оны басқару жөніндегі барлық өкілдіктер тиісінше уақытша, банкроттықты немесе оңалтуды басқарушыға өтеді.
45. Кәсіпорын мен жергілікті атқарушы орган арасындағы өзара қарым-қатынастар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттеледі.
46. Кәсіпорын мен басқару органы арасындағы өзара қарым-қатынастар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттеледі.
47. Кәсіпорынды басқару дара басшылық және алқалық басқару қағидаттарында күрылады. Алқалық басқару нысандары педагогикалық, әдістемелік, қамқоршылық кеңестер болып табылады.

10. Кәсіпорын мүлкі

48. Кәсіпорын мүлкі құны оның балансында көрсетілген Кәсіпорынның активтерінен құрылады.

49. Кәсіпорынның мүлкі бөлінбейді және салымдар (ұлестер, пайлар) бойынша, оның ішінде Кәсіпорынның қызметкерлері арасында ұлестірілмейді.

50. Кәсіпорынның мүлкі:

- 1) өзіне меншік иесі тапсырған мүліктерден;
- 2) өз қызметі нәтижесінде сатып алынған мүліктер (ақшалай кірісті қосқанда);
- 3) заңнамада тыйым салынбаған өзге де көздердің есебінен қалыптасады.

51. Кәсіпорынның басшылығында оның жарғылық мақсатымен қарастырылған, өз қызметін қамтамасыз етуге қажет немесе қызметінің өнімі болып табылатын мүліктер болады.

52. Меншік құқығы мен өзге де затты құқығын алу және тоқтату жөнінде Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексімен қарастырылған тәртіп пен шарттар бойынша, егер өзге жағдайлар осы Жарғымен қарастырылмаса, немесе аталған нәрсе құқығының сипатына қарама – қайшы болмаса, жедел басқару құқығын алу және тоқтату іске асырылады.

53. Шаруашылық басқарудағы мүлікті пайдаланудан алынған өнімдер, жемістер мен кірістер, сонымен қатар келісімдер мен өзге негіздер бойынша Кәсіпорынмен алынған мүліктер меншік құқығын иеленуі үшін Қазақстан Республикасы заңнамасымен бекітілген тәртіpte Кәсіпорынның жедел басқаруна келіп түседі.

54. Меншік иесі мүлікті Кәсіпорынға бекітуге шешім қабылдан, мүлік балансқа бекітілген мезетте, егер өзге жағдайлар Қазақстан Республикасы заңнамасымен немесе меншік иесінің шешімімен бекітілмесе, Кәсіпорын мүлікті жедел басқару құқығына ие болады.

55. Кәсіпорын өзінің негізгі қаражатына жатқызылған мүліктерді сату, сатып алу, ауыстыру, сыйлау келісім шарттары негізінде оқшаулауға құқығы жок.

56. Меншік құқығын тоқтату үшін, сондай-ақ осы Жарғының 36-тармағында көзделген жағдайларда, Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 249-бабында көзделген негізде және тәртіpte Кәсіпорынның мүлікті жедел басқару құқығы тоқтатылады.

57. Қазақстан Республикасы заңнамасымен өзге жағдайлар бекітілмесе жергілікті атқарушы орган қазыналық Кәсіпорынға бекітілген мүлікті алып қою немесе басқадай өзі құрган заңды тұлғалар арасында бөлуге құқығы бар.

58. Жедел басқару құқығындағы мүлікті алып қою туралы шешімде жергілікті атқарушы орган қазыналық кәсіпорынға алып қойылған мүлікті өзге тұлғаға бергенге дейін оны ұстау мерзімдерін бекітуге және сакталуын қамтамасыз етуге құқығы бар.

59. Кәсіпорын басқару органының ұсынуы бойынша жергілікті атқарушы органның жазбаша келісімімен:

- 1) филиалдарды, өкілдіктерді құруға;
- 2) акционерлік қоғамдардың өзіне тиесілі акцияларына, сондай-ақ дебиторлық берешекке билік етуге;
- 3) үшінші тұлғалардың міндеттемелері бойынша кепілгерлік немесе кепілдік беруге;
- 4) қарыздар беруге құқылы.

60. Осы Жарғының 56-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, жедел басқару құқығындағы кәсіпорын өзіне бекітілген, негізгі құралдарға жататын мүлікті иеліктен шығаруға немесе оған өзге де тәсілмен билік етуге, дебиторлық брөшекті жергілікті атқарушы органның жазбаша келісімімен ғана беруге және есептен шығаруға құқылы.

61. Кәсіпорын оған жедел басқару құқығымен бекітілген негізгі құралдарға жатпайтын жылжымалы мүлікке дербес билік етеді.

11. Кәсіпорынның қызметін қаржыландыру

62. Кәсіпорынның қызметі даму жоспарына сәйкес өз кірісі есебінен және Қазақстан Республикасы бюджеттік заңнамасымен айқындалған тәртіп бойынша алынған бюджет қаражаты есебінен қаржыландырылады.

63. Кәсіпорын таза табыстың бір бөлігін тиісті бюджетке аударуды корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін он жұмыс қүнінен кешіктірмей жүргізеді.

64. Кәсіпорын өндірген өнімін өз бетінше өткізеді.

65. Кәсіпорын өндіретін және өткізетін тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) бағаларын жергілікті атқарушы орган белгілейді.

66. Қазақстан Республикасының заңнамасымен рұқсат етілмеген, Жарғымен қарастырылмаган қызмет жасау арқылы алынған табыстар, сондай – ақ жергілікті бюджет қаражаты есебінен өткізілетін тауарлар үшін (жұмыстар, қызметтер) құрылған және бекітілген бағаларды көтеру нәтижесінде алынған табыстар Қазақстан Республикасы заңнамасымен айқындалған түрде бюджетке алынуға тиісті болады.

Бухгалтерлік есепті қағидалары бойынша дұрыс тиісті түрде көрсетілмеген мүлікті пайдалану фактілері анықталған жағдайда да алынуға тиісті болады.

12. Кәсіпорынның Жарғылық капиталы

67. Кәсіпорынның Жарғылық капиталы меншік иесінен жарғылық қызметін іске асыру үшін басқаруға алынған мүліктен құралады.

13. Кәсіпорынның есебі мен есеп беруі

68. Кәсіпорынның бухгалтерлік есебін жүргізу және қаржылық есептілігін жасау Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасына және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес басқару органымен келісім бойынша кәсіпорын басшысы бекітетін есеп саясатына сәйкес жүзеге асырылады.

69. Кәсіпорынның жылдық қаржылық есеп беруі мыналарды қамтиды: бухгалтерлік балансы, кірістер мен шығындар туралы есептер, ақшалай қаражаттар қозғалысы туралы есептер, капиталдағы өзгерістер туралы есептер, түсіндірме жазбахат.

14. Кәсіпорынның жауапкершілігі

70. Жедел басқару құқығындағы кәсіпорын өзінің міндеттемелері бойынша өз билігіндегі ақшаға жауап береді. Осы заңды тұлға таратылған жағдайларды қоспағанда, қазыналық кәсіпорынның қалған мүлкін өндіріп алуға жол берілмейді.

71. Жедел басқару құқығындағы кәсіпорын мемлекеттің міндеттемелері бойынша жауап бермейді. Ақша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумақтық бөлініс тиісті бюджет қаражатымен субсидиарлық жауаптылықта болады.

15. Кәсіпорын қызметкерлеріне еңбекақы төлеу

72. Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін жыл сайын басқару органы белгілейді.

73. Жедел басқару құқығындағы кәсіпорынның қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 31 желтоқсандағы «Азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдардың қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындардың қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі туралы» № 1193 қаулысымен белгіленеді.

16. Еңбек ұжымымен қарым – қатынастар

74. Кәсіпорын әкімшілігі мен еңбек ұжымы арасындағы өзара қарым-қатынас Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне және ұжымдық шартқа сәйкес айқындалады.

75. Кәсіпорынның жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі қағидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасы Еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

17. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату

76. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату жергілікті атқарушы органның шешімі бойынша жүргізіледі.

Кәсіпорын Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексімен көзделген басқа негіздемелер бойынша таратылуы мүмкін.

77. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыруды және таратуды бақару органымен жүзеге асырылады.

78. Кәсіпорынды таратқан кезде борышкерлердің талаптарын қанағаттандырғаннан кейін қалған мүлікті жергілікті атқарушы орган қайта бөледі.

79. Таратылған кәсіпорынның ақшасы мен Кәсіпорынның мүлкін еткізу нәтижесінде алынған қаражаттар борышкерлердің талаптарын қанағаттандырған соң тиісті бюджет кірісіне енгізіледі.

18. Жарғыға өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

80. Кәсіпорынның Жарғысына толықтырулар мен өзгерістерді жергілікті атқарушы органдар енгізеді немесе облыстық коммуналдық мүлікті басқаруға уәкілетті, жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органды осыған уәкілетті етеді.

Басшының м.а

А.К.Тулеубекова

Утвержден
приказом управления финансов
Павлодарской области
от _____ 2021 года

УСТАВ
коммунального государственного казенного предприятия
«Ясли-сад № 28 города Павлодара» отдела образования
города Павлодара, управления образования Павлодарской области

1. Общие положения

1. Коммунальное Государственное казенное предприятие «Ясли-сад № 28 города Павлодара» отдела образования города Павлодара, управления образования Павлодарской области (далее – Предприятие) является юридическим лицом в организационно–правовой форме государственного предприятия на праве оперативного управления.

2. Предприятие создано в соответствии с постановлением акимата от 07 апреля 2010 года № 501/11 «Государственное казенное коммунальное предприятие «Ясли-сад № 28 города Павлодара» отдела образования города Павлодара, переименовано в соответствии с постановлением акимата Павлодарской области от 23 декабря 2020 года № 276/5 «О некоторых вопросах коммунальной собственности».

3. Учредителем Предприятия является местный исполнительный орган – акимат Павлодарской области.

4. Права субъекта права государственной коммунальной собственности в отношении имущества Предприятия осуществляют местный исполнительный орган – акимат Павлодарской области.

5. Органом, осуществляющим управление Предприятием является государственное учреждение «Отдел образования города Павлодара» (далее – Орган управления).

6. Наименование Предприятия на государственном языке: Павлодар облысының білім беру басқармасы, Павлодар қаласы білім беру бөлімінің «Павлодар қаласының № 28 сәбілер бақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

Наименование Предприятия на русском языке: Коммунальное Государственное казенное предприятие «Ясли-сад № 28 города Павлодара» отдела образования города Павлодара, управления образования Павлодарской области.

7. Место нахождения Предприятия: Республика Казахстан, Павлодарская область, 140006, город Павлодар, улица Лермонтова, 98/1.

2. Юридический статус Предприятия

8. Предприятие имеет самостоятельный баланс, счета в банках в соответствии с законодательством, бланки, печать с изображением Государственного Герба Республики Казахстан и наименованием Предприятия.

9. Предприятие не может создавать юридические лица, а также выступать учредителем (участником) другого юридического лица, за исключением случаев, предусмотренных законами Республики Казахстан.

10. Предприятие может создавать филиалы и представительства в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

11. Гражданко-правовые сделки, заключаемые Предприятием и подлежащие обязательной государственной или иной регистрации в соответствии с законодательными актами Республики Казахстан, считаются совершенными с момента регистрации, если иное не предусмотрено законодательными актами Республики Казахстан.

3. Предмет и цели деятельности Предприятия

12. Предметом деятельности Предприятия является осуществление деятельности в области дошкольного воспитания и обучения.

13. Целью деятельности Предприятия является реализация государственной политики в области дошкольного воспитания и обучения.

14. Для реализации поставленной цели Предприятие осуществляет следующие виды деятельности:

1) охрана жизни и здоровья воспитанников дошкольного возраста;

2) создание оптимальных условий, обеспечивающих физическое, интеллектуальное и личностное развитие воспитанников, в том числе для воспитанников с особыми образовательными потребностями и индивидуальными возможностями;

3) обеспечение преемственности и непрерывности дошкольного и начального образования с учетом принципа единства воспитания, обучения, развития и оздоровления детей;

4) взаимодействие с семьей для обеспечения полноценного развития воспитанника;

5) оказание консультативной и методической помощи родителям по вопросам воспитания, обучения, развития воспитанников и охраны здоровья.

15. Предприятие не вправе осуществлять деятельность, а также совершать сделки, не отвечающие предмету и цели его деятельности, закрепленными в настоящем Уставе.

16. Сделка, совершенная Предприятием в противоречии с целями деятельности, определенно ограниченными законами Республики Казахстан

или учредительными документами, либо с нарушением уставной компетенции руководителя, может быть признана недействительной по иску Органа управления или исполнительного органа, финансируемого из местного бюджета, уполномоченного на распоряжение областным коммунальным имуществом, местного исполнительного органа либо прокурора.

4. Перечень реализуемых образовательных программ

17. Предприятие реализует Типовую учебную программу дошкольного воспитания и обучения.

5. Порядок приема в организацию образования, основания и порядок отчисления воспитанников

18. Прием воспитанников в Предприятие осуществляется в соответствии с подзаконными нормативными правовыми актами, определяющими порядок оказания государственных услуг в соответствии с Законом Республики Казахстан «О государственных услугах».

19. За воспитанником сохраняется место в дошкольной организации в случаях:

1) болезни, лечения, оздоровления, коррекции и реабилитации воспитанника в организациях здравоохранения, образования и иных организациях (при предоставлении справки по показанию, заключения);

2) при предоставлении письменного заявления одного из родителей или законного представителя воспитанника на отпуск или оздоровление воспитанника сроком до двух месяцев в год;

3) на период введенного чрезвычайного положения (чрезвычайных ситуаций социального, природного, техногенного характера) в населенном пункте.

20. Отчисление воспитанников из дошкольной организации производится в случаях:

1) нарушения требований договора между дошкольной организацией и родителем или иным законным представителем воспитанника;

2) пропуска воспитанником более одного месяца без уважительных причин и предупреждения администрации;

3) наличия медицинских противопоказаний, препятствующих его пребыванию на основании справки врачебной консультационной комиссии.

6. Порядок организации образовательного процесса (в том числе язык (языки) обучения и воспитания, режим занятий воспитанников)

21. Участниками образовательного процесса являются воспитанники, законные представители воспитанников, педагоги.

22. Образовательный процесс в дошкольной организации осуществляется в соответствии с Типовыми планами и Типовой программой, разработанными на основе государственных общеобязательных стандартов образования (далее – ГОСО), а также определяется уставом дошкольной организации.

23. Педагоги дошкольных организаций при осуществлении профессиональной деятельности самостоятельно выбирают способы и формы организации воспитательно-образовательного процесса при условии соблюдения требований ГОСО.

24. Предприятие осуществляет образовательный процесс на государственном, русском языках на основании государственного общеобязательного стандарта.

25. Режим занятий воспитанников устанавливается в соответствии с государственным общеобязательным стандартом дошкольного воспитания и обучения, санитарно-эпидемиологическими правилами и нормами, учебными планами и рекомендациями органов здравоохранения и образования.

26. Система оценки развития детей осуществляется в соответствии с государственным общеобязательным стандартом дошкольного воспитания и обучения, утвержденным уполномоченным органом в области образования.

27. Педагоги дошкольных организаций проходят ежегодно медицинские обследования.

7. Порядок предоставления платных услуг

28. Предприятие оказывает дополнительные платные услуги образовательного, оздоровительного характера в будние и выходные дни для воспитанников, неохваченных и охваченных данным предприятием.

29. Поступившие средства от платных услуг направляются на начисление заработной платы специалистам, приобретение инструментария, создание соответствующей развивающей среды.

8. Порядок оформления отношений организации образования с воспитанниками и (или) их родителями и иными законными представителями.

30. Взаимоотношения между Предприятием и законными представителями регулируются договором, который заключается при зачислении ребенка в дошкольную организацию.

31. Отношения воспитанника, родителей и сотрудников Предприятия строятся на основе сотрудничества, взаимного уважения участников

образовательного процесса и с учетом предоставления воспитаннику свободы развития в соответствии с индивидуальными особенностями.

32. Воспитанники дошкольных организаций имеют право на получение качественного образования в рамках государственного общеобязательного стандарта дошкольного воспитания и обучения в соответствии с возрастными, психофизиологическими особенностями, способностями, интересами и потребностями воспитанников, коррекции нарушения развития и социальной адаптации, медицинское наблюдение, а также присмотр, уход и оздоровление, в том числе инклюзивное образование в возрасте от одного года до приема в 1 класс.

33. Родители и иные законные представители несовершеннолетних детей имеют право:

- 1) участвовать в работе органов управления Предприятием через родительские комитеты, Попечительский совет;
- 2) получать информацию от Предприятия относительно воспитания и обучения, условий содержания своих детей;
- 3) получать консультативную помощь по проблемам обучения и воспитания детей;
- 4) на получение их детьми дополнительных платных образовательных услуг на договорной основе;
- 5) в одностороннем порядке расторгнуть договор.

34. Родители и законные представители обязаны:

- 1) заботиться о здоровье своего ребенка;
- 2) воспитывать своего ребенка.
- 3) обеспечить необходимые условия жизни для его физического, психического, нравственного и духовного развития.
- 4) обеспечить получение ребенком обязательной предшкольной подготовки.
- 5) соблюдать условия Договора.

9. Управление Предприятием

35. Местный исполнительный орган:

- 1) принимает решения о создании, реорганизации и ликвидации Предприятия;
- 2) утверждает Устав Предприятия, вносит в него изменения и дополнения или уполномочивает на это исполнительный орган, финансируемый из местного бюджета, уполномоченный на распоряжение областным коммунальным имуществом;
- 3) закрепляет коммунальное имущество за Предприятием;
- 4) дает согласие на создание Предприятием филиалов и представительств;

5) принимает решения об использовании имущества Предприятия, в том числе о передаче его в залог, аренду, безвозмездное пользование и доверительное управление;

6) осуществляет иные полномочия, возложенные на него настоящим Уставом и иным законодательством Республики Казахстан.

36. Орган управления, в установленном законодательством Республики Казахстан порядке, осуществляет следующие функции:

1) вносит предложения о создании, реорганизации и ликвидации Предприятия;

2) вносит на утверждение Устав Предприятия, инициирует внесение в него изменений и дополнений;

3) определяет приоритетные направления деятельности и обязательные объемы работ (услуг), финансируемых из бюджета Предприятия;

4) рассматривает, согласовывает и утверждает планы развития Предприятия и отчеты по их исполнению;

5) осуществляет контроль и анализ выполнения планов развития Предприятия;

6) обеспечивает контроль за использованием и сохранностью имущества Предприятия;

7) организует учет имущества Предприятия, обеспечивает его эффективное использование;

8) устанавливает ежегодно размер фонда оплаты труда Предприятия;

9) осуществляет иные полномочия, возложенные на него настоящим Уставом и иным законодательством Республики Казахстан.

37. Органом Предприятия является его руководитель.

38. Орган управления оформляет трудовые отношения с руководителем Предприятия посредством заключения трудового договора в соответствии с Трудовым Кодексом Республики Казахстан.

39. Назначение руководителя, проведение его аттестации осуществляется в порядке, определенном действующим законодательством.

40. Руководитель Предприятия несет персональную ответственность за организацию противодействия коррупции на Предприятии.

41. Руководитель Предприятия действует на принципах единоличания и самостоятельно решает все вопросы деятельности Предприятия в соответствии с его компетенцией, определяемой Законом и настоящим Уставом, если иное не предусмотрено настоящим Законом и уставом предприятия.

42. Ответственность за результативность и эффективность реализации плана развития государственного предприятия несет руководитель государственного предприятия в соответствии с законами Республики Казахстан.

43. Руководитель:

1) без доверенности действует от имени Предприятия и представляет его интересы во всех органах;

- 2) в пределах, установленных законодательством Республики Казахстан, распоряжается имуществом Предприятия;
- 3) заключает договоры и совершает иные сделки;
- 4) выдает доверенности;
- 5) открывает банковские счета;
- 6) издает приказы и дает указания, обязательные для всех работников Предприятия;

7) в соответствии с Трудовым Кодексом Республики Казахстан принимает на работу и расторгает трудовой договор с работниками Предприятия, применяет меры поощрения и налагает взыскания на них, если иное не предусмотрено законодательством Республики Казахстан и настоящим Уставом.

Номенклатура работников Предприятия, которые назначаются на должность или освобождаются от должности Органом управления по представлению руководителя, устанавливается в настоящем Уставе.

8) представляет Органу управления кандидатуры для назначения на должность и освобождения от должности своих заместителей;

9) устанавливает компетенцию своих заместителей и других руководящих работников Предприятия;

10) несет персональную ответственность за:

финансово-хозяйственную деятельность и сохранность имущества Предприятия;

несвоевременные перечисления установленной части чистого дохода в бюджет.

11) назначает на должность и освобождает от должности руководителя филиалов и представительств Предприятия;

12) утверждает положения о филиалах и представительствах Предприятия;

13) по согласованию с Органом управления назначает на должность и освобождает от должности главного бухгалтера;

14) осуществляет иные функции, предусмотренные законодательством Республики Казахстан.

44. В случаях признания Предприятия банкротом или применения реабилитационной процедуры и назначения временного, банкротного или реабилитационного управляющего в порядке, установленном законодательным актом Республики Казахстан о реабилитации и банкротстве, все полномочия по управлению им переходят соответственно кциальному, банкротному или реабилитационному управляющему.

45. Взаимоотношения между Предприятием и местным исполнительным органом регулируются действующим законодательством Республики Казахстан.

46. Взаимоотношения между Предприятием и Органом управления регулируются действующим законодательством Республики Казахстан.

47. Управление Предприятием строится на принципах единоличного и коллегиального управления. Формами коллегиального управления являются педагогический, методический, попечительский советы.

10. Имущество Предприятия

48. Имущество Предприятия составляют активы Предприятия, стоимость которых отражается на его балансе.

49. Имущество Предприятия является неделимым и не может быть распределено по вкладам (долям участия в уставном капитале, паям), в том числе между работниками Предприятия.

50. Имущество Предприятия формируется за счет:

- 1) имущества, переданного ему собственником;
- 2) имущества (включая денежные доходы), приобретенного в результате собственной деятельности;

3) иных источников, не запрещенных законодательством Республики Казахстан.

51. В ведении Предприятия может находиться лишь то имущество, которое либо необходимо ему для обеспечения деятельности, предусмотренной его уставными целями, либо является продуктом этой деятельности.

52. Приобретение и прекращение права оперативного управления осуществляются на условиях и в порядке, которые предусмотрены Гражданским Кодексом Республики Казахстан для приобретения и прекращения права собственности и иных вещных прав, если иное не предусмотрено настоящим Уставом или не противоречит природе данного вещного права.

53. Плоды, продукция и доходы от использования имущества, находящегося в оперативном управлении, а также имущество, приобретенное Предприятием по договорам или иным основаниям, поступают в оперативное управление Предприятия в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан для приобретения права собственности.

54. Право оперативного управления на имущество, в отношении которого собственником принято решение о закреплении его за Предприятием, возникает у Предприятия в момент закрепления имущества на его балансе, если иное не установлено законодательством Республики Казахстан или решением собственника.

55. Предприятие не имеет право отчуждать на основании договоров купли-продажи, мены, дарения имущество, относящееся к основным средствам.

56. Право оперативного управления на имущество Предприятия прекращается по основаниям и в порядке, которые предусмотрены статьей 249 Гражданского кодекса Республики Казахстан для прекращения права

собственности, а также в случаях, предусмотренных пунктами 57, 58 настоящего Устава.

57. Местный исполнительный орган вправе изъять закрепленное за казенным предприятием имущество либо перераспределить его между другими созданными им юридическими лицами, если иное не установлено законами Республики Казахстан.

58. В решении об изъятии имущества, находящегося на праве оперативного управления, местный исполнительный орган вправе установить казенному предприятию, сроки содержания и обеспечения сохранности изъятого имущества до его передачи иному лицу.

59. Предприятие вправе с письменного согласия местного исполнительного органа по представлению Органа управления:

- 1) создавать филиалы, представительства;
- 2) распоряжаться принадлежащими ему акциями акционерных обществ, а также дебиторской задолженностью;
- 3) выдавать поручительство или гарантию по обязательствам третьих лиц;
- 4) предоставлять займы.

60. Предприятие на праве оперативного управления вправе отчуждать или иным способом распоряжаться закрепленным за ним имуществом, относящимся к основным средствам, передавать и списывать дебиторскую задолженность лишь с письменного согласия местного исполнительного органа, за исключением случаев, предусмотренных пунктом 55 настоящего Устава.

61. Предприятие самостоятельно распоряжается не относящимся к основным средствам движимым имуществом, закрепленным за ним на праве оперативного управления.

11. Финансирование деятельности Предприятия

62. Деятельность Предприятия финансируется в соответствии с планом развития за счет собственного дохода и бюджетных средств, полученных в порядке, определенном бюджетным законодательством Республики Казахстан.

63. Предприятие производит перечисление в соответствующий бюджет части чистого дохода не позднее десяти рабочих дней после срока, установленного для сдачи декларации по корпоративному подоходному налогу.

64. Предприятие самостоятельно реализует производимую им продукцию.

65. Цены на товары (работы, услуги), производимые и реализуемые Предприятием, устанавливаются местным исполнительным органом.

66. Доходы, полученные Предприятием от совершения деятельности, запрещенной законодательством Республики Казахстан, не предусмотренной Уставом, а также доходы, полученные в результате завышения установленных цен на реализуемые товары (работы, услуги), созданные за счет финансирования из бюджета, подлежат изъятию в бюджет в порядке, определяемом законодательством Республики Казахстан.

В случае выявления фактов использования имущества без соответствующего его отражения по правилам бухгалтерского учета оно также подлежит изъятию.

12. Уставный капитал Предприятия

67. Уставный капитал Предприятия на праве оперативного управления формируется из имущества, полученного от собственника в управление для осуществления уставной деятельности.

13. Учет и отчетность Предприятия

68. Ведение бухгалтерского учета и составление финансовой отчетности Предприятия осуществляется в соответствии с законодательством о бухгалтерском учете и финансовой отчетности Республики Казахстан и учетной политикой, утверждаемой руководителем Предприятия по согласованию с Органом управления в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности.

69. Годовая финансовая отчетность Предприятия включает в себя: бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках, отчет о движении денежных средств, отчет об изменениях в капитале, пояснительную записку.

14. Ответственность Предприятия

70. Предприятие на праве оперативного управления отвечает по своим обязательствам, находящимся в его распоряжении деньгами. Обращение взыскания на остальное имущество казенного предприятия не допускается, за исключением случаев ликвидации этого юридического лица.

71. Предприятие на праве оперативного управления не отвечает по обязательствам государства. При недостаточности денег субсидиарную ответственность по его обязательствам несет Республика Казахстан или административно-территориальная единица средствами соответствующего бюджета.

15. Оплата труда работников Предприятия

72. Размер фонда оплаты труда Предприятия ежегодно устанавливается Органом управления.

73. Система оплаты труда работников Предприятия на праве оперативного управления устанавливается постановлением Правительства Республики Казахстан от 31 декабря 2015 года № 1193 «О системе оплаты труда гражданских служащих, работников организаций, содержащихся за счет средств государственного бюджета, работников казенных предприятий».

16. Взаимоотношения с трудовым коллективом

74. Взаимоотношения между администрацией Предприятия и трудовым коллективом определяются в соответствии с Трудовым кодексом Республики Казахстан и коллективным договором.

75. Режим работы Предприятия устанавливается правилами внутреннего трудового распорядка и не должен противоречить нормам трудового законодательства Республики Казахстан.

17. Реорганизация и ликвидация Предприятия

76. Реорганизация и ликвидация Предприятия производятся по решению местного исполнительного органа.

Предприятие может быть ликвидировано также по другим основаниям, предусмотренным Гражданским кодексом Республики Казахстан.

77. Реорганизацию и ликвидацию коммунального Предприятия осуществляет орган управления.

78. Имущество ликвидированного Предприятия, оставшееся после удовлетворения требований кредиторов, перераспределяется местным исполнительным органом.

79. Деньги ликвидированного Предприятия, включая средства, полученные в результате реализации имущества Предприятия, оставшиеся после удовлетворения требований кредиторов, зачисляются в доход соответствующего бюджета.

18. Порядок внесения изменений и дополнений в Устав

80. Изменения и дополнения в Устав Предприятия вносят местные исполнительные органы или уполномочивают на это исполнительный орган, финансируемый из местного бюджета, уполномоченный на распоряжение областным коммунальным имуществом.

И.о. руководителя

А.К. Тулеубекова

«Азәмәттарға арналған үкімет» мем. екеттік
корпорациясы коммерциялық емес және инергия
көзінің Павлодар облысы бойынша ғылыми-техникалық
Павлодар қалалық тіркеу және жар кадастры бөлімі

НӘМІРЛЕНГЕН, ТІГІЛГЕН ЖӘНЕ ҮСКІТІЛГЕН

Барлығы 11

2014 ж. «12» наурыз

На

ПАРАД

12

Прощито, пронумеровано
листах

бette

